

बिहादी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना:

विहादी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम विहादी गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७७” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७७ साल फागुन १ गतेदेखि विहादी गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. भूमि कर (मालपोत) : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. घरकर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम घर कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. घर वहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. वहाल विरेटी कर गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले पसल, र्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूचि (४) बमोजिम घर जग्गा वहाल विरेटी कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

६. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण कार्यविधि २०७७ को अनुसूचि (५) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

७. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि ७ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोहि अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

९. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई गाउँ सभाको निर्णय विना कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

१०. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

अनुसूचि १

दफा २ सगँ सम्बन्धित मालपोत वा भूमिकर

सि.नं.	वर्ग	न्युनतम ५ रोपनी सम्मको रकम		थप प्रति रोपनी रकम	
		खेत	पाखो	खेत	पाखो
१	अब्बल	रु ६०	रु ५०	रु २०	रु १६
२	दोयम	रु ५०	रु ४०	रु १५	रु १२
३	सिम	रु ४०	रु ३०	रु १०	रु ८
४	चाहार	रु ३०	रु २०	रु ५	रु ४

अनुसूचि २

दफा ३ सगँ सम्बन्धित घर कर वर्गिकरण

क्र.सं.	घरको कसिम	आ.व. २०७७/७८ का लागि अनुमानित दर		
		आवसिय प्रयोजन	व्यवसायिक प्रयोजन	
१	दुंगामाटोको जोडाई खरको छाप्रो	४०		
२	दुंगामाटोको जोडाई २/३ तले खरको छानो भएको घर	६०		
३	दुंगामाटोको जोडाई टिनको छाप्रो	८०		२००
४	दुंगामाटोको जोडाई २/३ तले टिनवा दुंगाको छानो भएको वारतली सहितको घर	१२०		३००
५	दुंगामाटो सहितसिमेन्टले प्लाष्टर गरेको घर	१६०		३२०
६	पिलर विम सहितको टिनले छाएको विना ढलानको घर	२००		४००
७	पिलर र विम सहितको ढलान गरिएको घर	४००		६००
८	नक्सापास निवेदन फारम दस्तुर		५००	

दफा ४ सगँ सम्बन्धित

घर बहाल कर

घर बहाल रकमको १० प्रतिशत

अनुसूची ४

दफा ५ सगँ सम्बन्धित

बहाल विरौटी कर

बहाल विरौटी कर बहाल करको १०%

अनुसूची ५

दफा ६ सगँ सम्बन्धित

व्यावसायिक करव्यवसाय दर्ता

क्र.सं.	पूँजिगत लागानी	व्यवसाय दर्ता शुल्क	कृषि फर्म दर्ता शुल्क
१	रु १००००० सम्म	३००/-	१००/-
२	रु १ लाख देखि ३ लाख सम्म	५००/-	३००/-
३	रु ३ लाख देखि ७ लाख सम्म	७००/-	५००/-
४	रु ७ लाख देखि माथी	१५००/-	८००/-

व्यवसाय नविकरण

क्र.सं.	व्यावसायिक कर	रकम रु (वार्षिक)
१	ज्वलरी सुन चाँदीपसल	५००
२	मदिराजन्य पसल	२०००
३	सून चाँदी जलप लगाएतका गरगहना वेचविखन	५००
४	भिडियो क्यामेरा	२००
५	इलेक्ट्रिक सामानको पसल (घडी, रेडियो, टि.भी.मोवाइल मर्मत)	२००
६	भाँडा पसल	२००

७	हार्डवयर	५००	
८	इन्धन विक्रि पसल	५००	
९	फर्निचर पसल	१०००	
१०	एउटै छानामुनी सबै सामान बेच्ने जनरल स्टोर्स	२५००	
११	होलसेल विक्रेता	२५००	
१२	डिलर	२०००	
१३	सव-डिलर	१५००	
१४	डिपार्टमेन्ट स्टोर्स	२५००	
१५	मिनी मार्ट (सानो डिपार्टमेन्ट स्टोर्स)	१५००	
१६	खाद्यन्न किनारा पसलथोक विक्रेता	१०००	
१७	खाद्यन्न किनारा पसल खुद्राविक्रेता	५००	
१८	फलफूलपसल -तरकारी)	२००	
१९	चिया खाजा पसल	२००	
२०	गेष्ठहाउस	५००	
२१	होम स्टे	२०००	
२२	स्टेशनरी	५००	
२३	वित्तीय बैंक नेपाल सरकारको स्वामित्व वाहेक	१०००	
२४	फाइनान्स तथालघु वित	१०००	
२५	बहुउद्देश्यीय सहकारी -ऋण, वचत प्रतिलाख	१००	
२६	कृषि सहकारी प्रतिलाख	५०	
२७	औषधी पसल	१०००	
२८	निजी क्षेत्रका विद्यालय क) मा.वि. तह ख) आधारभूत तह(१-८)	१०००	
		५००	
२९	कम्प्युटर प्रशिक्षण	५००	
३०	व्युटिपार्लर	२००	
३१	सवारी साधन मर्मत	१०००	
३२	फोटो स्टुडियो	१००	

३३	गै.स.सं.	५००	
३४	अन्तरराष्ट्रीय गै.स.सं.	१०००	
३५	ठेक्का पट्टा व्यक्तिगत १० लाख भन्दा माथि १० लाख भन्दा तल	५०० २००	
३६	केवल टि.भी संचालन	इजाजत रु. १००० नविकरण रु. ८००	
३७	एफ एम संचालन	इजाजत रु. १००० नविकरण रु. ८००	
३८	इन्टरनेट सेवा प्रदायक	इजाजत रु. १००० नविकरण रु. ८००	
३९	ठेक्कापट्टा -घ वर्गको इजाजतपत्र	इजाजत रु. ५००० नविकरण रु. ३०००	
४०	मासु पसल	५००	
४१	पिकनिकपार्क स्पोर्ट	१००	
४२	घुम्तीपसल स्थानीय ५०० प्रतिहप्ता बाह्य १००० प्रतिहप्ता	१०० २००	
४३	कपडा पसल	५००	
४४	सूचीकार टेलर्स	१००	
४५	जुता सिउने पसल	५०	
४६	राइस मिल कुट्टी पीसानी सानो ढुलो	२०० ५००	
४७	तोरी मिल	५००	
४८	ज्योतिष पसल	५००	

दफा ७ सगँ सम्बन्धित

विज्ञापन कर

सि नं	विवरण	दररेट	कैफियत
१	गाडिमा सामान वोकि विज्ञापन गर्ने (प्रतिपटक)	१००	
२	स्टल राखी विज्ञापन गर्ने (प्रतिदिन)	१०	
३	कन्सर्ट (प्रतिपटक)	२००	
४	तुल व्यानर राखी विज्ञापन (प्रतिपटक)	२००	

दफा ८ सगँ सम्बन्धित

सेवा शुल्क, दस्तुर

सि नं	विवरण	दररेट	कैफियत
५	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	२००	
६	मोही लगत कट्टा सिफारिस	२००	
७	घर कायम सिफारिस	२००	
८	छात्र वृत्ति सिफारिस	निशुल्क	
९	विपन्न विद्यार्थी छात्र वृत्ति सिफरिस	निशुल्क	
१०	अपांग सिफरिस	निशुल्क	
११	अस्थायी बसोबास सिफारिस	१००	
१२	स्थायी बसोबास सिफारिस	२००	
१३	नागरिकता र प्रतिलिपि सिफारिस	१००र १००	
१४	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	५००	
१५	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित	निशुल्क	
१६	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित	१०००	
१७	विद्युत जडान सिफारिस	२००	

१८	धारा जडान सिफारिस	२००	
१९	जिवित रहेको सिफारिस	१००	
२०	दुवै नाम गरेको व्यक्ति एउटै हो भन्ने सिफारिस / फरक जन्ममिति संशोधन सिफारिस	२००	
२१	जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस र प्रमाणित	५००	
२२	व्यवसाय वन्द सिफारिस	१००	
२३	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारिस	१००	
२४	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारिस	१००	
२५	कोट फी मिनाहा सिफारिस	निशुल्क	
२६	नावालक परिचयपत्र सिफारिस	१००	
२७	चौपाय सम्बन्धी सिफारिस	१००	
२८	व्यवसायदर्ता सिफारिस	३००	
२९	उद्योग ठाउँसरी सिफारिस	३०००	
३०	विद्यालय ठाउँसरी सिफारिस	१०००	
३१	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस	१००	
३२	जग्गादर्ता सिफारिस	२००	
३३	संरक्षक सिफारिस (व्यक्तिगत)	१००	
३४	संरक्षक सिफारिस (संस्थागत)	१००	
३५	नेपाल सरकारको नाममालाटो कायम सिफारिस	निशुल्क	
३६	जिवित संगको नाता प्रमाणित	१००	
३७	मृतक संगको नाता प्रमाणित	१००	
३८	कोठाखोल्ने कार्य/ रोहवरमा वस्ने कार्य	१५०	
३९	निशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	निशुल्क	
४०	सहकारी दर्ता	१००००	
४१	अन्य कार्यालयको मागअनुसार विवरण खुलाइ पठाउने कार्य	निशुल्क	
४२	संस्थादर्ता सिफारिस	२००	
४३	घरबाटो प्रमाणित	२००	
४४	चार किल्ला प्रमाणित	२००	

४५	जन्म मिति प्रमाणित	१००	
४६	विवाह प्रमाणित	१००	
४७	कागज मन्जुरीनामा प्रमाणित	१००	
४८	हकवाला वा हकदार प्रमाणित	१००	
४९	अविवाहित प्रमाणित	१००	
५०	जग्गा रेखाङ्कनको कार्य वा सो कार्यमा रोहवर	२००	
५१	जग्गा धनीपूर्जा हराएको सिफारिस	१००	
५२	पूर्जामा घर कायम गर्ने सिफारिस	२००	
५३	अंग्रेजी सिफारिस तथा प्रमाणित	प्रति पेज २००	
५४	मिलापत्र कागज /उजुरी दर्ता	१००	
५५	विज्ञापन कर	२००	
५६	पक्का घरको सर्जिमिन वापत	५००/-	
५७	अन्य सबै प्रयोजनको सर्जिमिन वापत	५००/-	
५८	अचल सम्पति मूल्याकान	०.१० प्रतिशत	
५९	रकम कलम उढाई दिएवापत	५ प्रतिशत	
६०	कक्षा ८ ग्रेड सिट सच्चाउन	२००	
६१	कक्षा ८ परीक्षा शुल्क (सँस्थागत विद्यालय)	प्रति विद्यार्थी रु ३००	
६२	उल्लेखित बाहेक अन्य	सिफारिस १०० प्रमाणित २०० संशोधित २००	

पुनर्श्च : माथि उल्लेख भएका बाहेक अन्य व्यावसायिक तथा अन्य क्षेत्रहरुमा कर तथा दस्तुर तोक्नु पर्ने संघीय कानून र प्रदेश कानूनमा नबाझिने गरि गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले निर्णय गरी गाउँसभाबाट अनुमोदन गराउने गरी दर बनाई लागू गर्न सिफारिस छ ।